

Våra grödor

Närkelin. Claes Schneider, Berga Gård, strax väster om Örebro, ordförande i Örebro läns linodlarförening gillar lin, odlar lin, pressar lin, säljer linprodukter. Vackert!

Lin

– mycket nyttig, bra i växtföljden men med dunkelt ursprung

Text & foto Hans Jonsson, Svensk Frötidning

Svensk Frötidning fortsätter sin kåserande faktaartikelserie kring grödorna Frö- och Oljeväxtodlarna engagerat arbetar för – in alles 14 stycken. Vi fångar upp intressanta fakta som kanske inte alltid är så välkända. Samtidigt lyfter vi fram en duktig och intresserad odlare och ambassadör för grödan som bjuder på några odlingstips.

Bra mellangröda och förfrukt

Dags för oljelin och lantmästare Claes Schneider på Berga Gård i Närke, bättre linambassadör går knappast att finna. Claes är ordförande i Örebro läns linodlarför-
ening och sedan många år engagerad i Närkelin - ett pressbolag med cirka 25 anslutna lantbrukare. Argumenten för linodling är flera:

– Lin är en lättodlad, billig och bra mellangröda, menar Claes Schneider.

Odlingen ligger stabilt kring 25 hektar per år vilket är cirka 15 % av den totala arealen. Linet pressas hemma på gården och marknadsför under eget varumärke. Linolja nästan magiskt välgörande egenskaper har bland annat vunnit gehör hos häst- och hundägare samt pälsdjursuppfödare.

Det viktigaste är att vara skärpt

Det kritiska momentet för en lingröda är enligt många skörden. Dock ej för Claes Schneider. Det är inte bara

tröskan som ska vara rätt inställd – det gäller i lika hög grad för tröskföraren! God fart och attack, det är det som gäller vid linskörd.

– Kniven ska vara så skarp som det över huvud taget är möjligt och så gäller det att inte fega!

Känslig för svår uppkomst

Störst risk för att misslyckas med linet ligger enligt Claes i uppkomstmomentet. Gårdens lättleror blir lätt stumma om det kommer mycket regn vid uppkomst. Linet lyckas förvisso alltid komma upp, men bromsas och kommer inte riktigt igång. En del odling sker på mulljordar och där slipper man problemet.

God framtid på egna meriter

I slutet på 1990-talet exploderade odlingen, till största delen på grund av EUs bidragssystem. När stöden minskade, minskade även odlingen dramatiskt.

– Men nu segar den sig upp igen och denna gång på egna meriter, betonar Claes Schneider.

2006 var ett tufft år för vårsådda grödor. Linet klarade sig dock jämförelsevis bra med god kvalitet. Det är segt virke i linet.

Fotnot: Nästa gröda i tur är höstraps. Artiklarna finns samlade på Svensk Raps hemsida, www.svenskraps.se/frotidning

FAKTA LIN

Latinskt namn: *Linum usitatissimum*. Artnamnet *usitatissimum* betyder "mycket nyttig". Lin är en av de allra äldsta kulturväxterna och odling förekom redan för 7000 år sedan. Den är inte känd som vildväxande någonstans i världen och dess ursprung är dunkelt, men man tror att den härstammar från vilda arter från Medelhavsområdet eller Sydvästasien.

Odlat lin förekommer i två typer, spånadslin och oljelin. Spånadslin har lång och rak, upp emot meterhög stjälk, medan oljelin är lågvuxet, grenigt och har frön med högre oljehalt. Den svenska odlingen har ökat de senaste åren och ligger idag på cirka 9000 hektar. Avkastningen har de senaste åren varierat mellan 1500-2000 kilo per hektar. Östergötland är det stora linodlingslandskapet med nästan halva den svenska linodlingen.

Hälsinglands landskapsblomma. *Linodling skapade det välstånd som de många stora Hälsingegårdarna bär vittne om än i dag.*